

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaujhely, Főtér 9 szám

Telefon: 42. szám.

Írásokat nem adunk vissza.

Nyitárterben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, féltre 6 kor
negyedévre 3 korona.

Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknel minden szó után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
disztribúttal, vagy kerettel ellátott hir-
detések termérték szerint egy négyszög
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknél árkedvezmény.

Montenegró.

— jan. 29.

Tulajdoni fontosságot ne tulajdonítsunk a montenegrói kapitulációjának — mondta gróf Tisza István miniszterelnök a parlamentben, amikor bejelentette Nikita békeajánlatát. Tagadni nem lehet, mi itthon az esemény katonai szempontjai mögött a béke első tavaszi lehelletét éreztük az esemény mögött. Azt akartuk hinni, hogy Nikita tavasz esze után a legnagyobb ellenségek közül is belátja valamelyik, hogy ha a crnagore szenvedély lelohad ágyunk tűzében, a nagyobb bieskák is előbb-utóbb beletörnek katonai erőnk fölényébe. Nem Nikita kapitulációs ajánlata adta az örömet, hanem az a remény, hogy véres, nehéz áldozatok után végre közelebb juthatunk a pillanathoz, mikor visszaadhatjuk a világnak a békét. Tudtuk jól, akik laikus szemmel nézzük a világ millióinak fegyveres küzdelmét, hogy a legkisebb ellenség kilépeése nem döntheti el a legnagyobbak élethalálharcát. Általános nagy emberi szempontokból örültünk, mint az első hóvirágnak, amely a még hideg földből kiveti fehér fejét. Az első hóvirág még nem a tavasz, csak egy fuvalla az ébredésnek, amelynek csókját jégge fagyasztja a visszasszurranó tél...

Megnyugvással olvassuk a hivatalos jelentésekben, hogy a fekete hegyek vad népe elfáradt a hosszú háboruban és örömmel cseréli fel az otthon békés szerzősámaival a fegyvert. A jövődöre pedig ez adja a biztosabb perspektívát és nem az, hogy Nikitát milyen újabb elhatározásokra tudja hangolni az ántánt. Az utolsó éjszakai hírekből bizonyossággal az bomlott ki, hogy Nikita meggondolta szíve és esze szavát és újra az ántánt kezébe kerülve, folytatni akarja a harcot. Honnan fuja majd Nikita a már alig létező seregének az új riadó, ki tudhatja? Az ántánt fenyegető ölelésében, vagy általunk még nem ismert remények elmúlásának keserűségében tér-e vissza az elaludt harci kedv a vén crnagore szívébe, majd talán a jövő események mutatják.

Fegyvereink végzik a munkát Montenegróban, éppen úgy, mint a többi harctereken. Nikitát még visszafoghatják a döcögő ántantszekerbe, de a recsegő kordét a kidőlt és újra befogott kis igavonó nem ránthatja ki a kátyuból, ahol megrekedt...

Az eltitkolt buza- és liszt-készletek lefoglalása.

Három kormányrendelet,

— jan. 29.

A hivatalos lap legutóbbi száma a kormányrendeletét közli a be nem jelentett, elrejtett vagy eltitkolt gabona- és lisztkészletek beszolgáltatása, illetve lefoglalása tárgyában. A rendelet kiemeli, hogy azokból a mennyiségekből, amelyeket a legutóbbi általános összeírás alkalmával vállalatok és magánosok bejelentettek, meg lehet állapítani, hogy a bejelentést sokan elmulasztották, vagy nem a valóságnak megfelelően tették meg.

Eznek folytán a kormány felhatalmazást adott a pénzügyőröknek, hogy közegeik útján hivatalosan nyomozzák ki és állapítsák meg az eltitkolt készletek hollétét és mennyiségét. Mielőtt azonban a pénzügyminiszter a pénzügyőrség tagjainak erre vonatkozó utasítását kiadja, a kormány módot akar adni a jóhiszemű személyeknek arra, hogy mulasztásukat pótolják és ne hogy az illetők büntető eljárás alá kerüljenek és készleteiket kártalanítás nélkül elkobozzák, a kormány megengedi, hogy ezek készleteiket mindaddig, amíg a pénzügyőrség azok hollétét meg nem állapította, a helyi hatóság által megjelölt raktárba, vagy a Haditermény Részvénytársaság által kijelölt bizonymányosnak beszolgáltatassák. — Ha a készletek elháríthatatlan akadály, különösen az utak járhatatlansága vagy igazhiány miatt be nem szolgáltatathatók, úgy ezt a körülményt is haladéktalanul bejelenteni tartoznak.

Mindazok, akik mulasztásukat ilyen módon utólag pótolják, ezzel az előzőleg elkövetett kihágás büntetőjogi és vagyoni jogi következményei alól, amennyiben a kihágás miatt még jogerősen nem volnának elítelve, mentesülnek.

Aki a közszükségleti célokra igénybe vett gabona- és lisztmennyiségét akár egészben, akár részben jogellenesen felhasználja, elfogyasztja, elidegeníti, vagy megsemmisíti, arra a törvényhatóság első tisztviselője a fél meghallgatása után a közszükséglet kielégítése elől elvont készlet értékének kétszereséig terjedhető kártérítő összeget szabhat ki, amelyet az eljárási költség levonásával a rokkant katonák segélyalapja javára kell fordítani. Felelősséget csak a belügyminiszterhez van helye. A kártérítési összeg kiszabása nem érinti a büntetőjogi felelősséget.

A nagybani lisztkészletek újabb bejelentése és lefoglalása.

A kormány másik rendelete ezzel összefüggésben kimondja, hogy minden malomvállalat, gabonát vagy lisztet élelmicikké feldolgozó ipari vállalat (pékek, cukrászok stb.), gabona- és lisztkereskedők, valamint általában (a termelőket kivéve) mindazok, akik gabonát vagy lisztet forgalomba hozatal céljára tartanak birtokukban, kötelesek a birtokukban lévő saját, vagy más részére őrzött mindennemű lisztkészletekből és hulladékból 1916. február hó első napján meglévő készletet legkésőbb február hó 8-ig a Ha-

ditermény Részvénytársaságnak bejelenteni.

Az összes készletek, amennyiben eddig nem volnának máris igénybevéve, mostantól kezdve közszükségleti célokra igénybe vétetnek (rekviráltnak.) Ezekkel a készletekkel többé a tulajdonos nem rendelkezhetik és azokat a kormányval egyetértőleg csak a Haditermény r. t. hozhatja forgalomba.

A bejelentések adatainak helyességét a rendőrkapitányok, illetve főszolgabírák ellenőrizhetik és e végből a raktárakat, üzleti könyveket és levelezéseket is átvizsgálhatják. A vizsgálat a H. T. kivánságára is elrendelendő és a vizsgálatnál a H. T. egy képviselője is közreműködhetik.

Az összes készletek rekquiráltván, a szállításra vonatkozó eddigi szerződések és magánjogi kötelezettségek hatályukat veszítik.

A lefoglalt készletekért fizetendő árakat a kormányrendeletnek megfelelően a H. T. állapítja meg.

Aki e rendelet ellen vét, hat hónapi terjedő elzárással és kétezer korona pénzbírsággal büntethető, ezenkívül pedig a készlet a rokkant katonák segélyalapja javára elkobozandó. A jogellenesen felhasznált mennyiség értékének kétszerese még külön bírságként is kirovandó. Ez a bírság is a rokkant katonák javára fordítandó.

A lefoglalt készletek eladásának megállapítása.

A kormány egy harmadik rendelete kimondja, hogy a H. T. Részvénytársaság a kormány megbízásából vásárolt termények és cikkek további eladásánál azokat az árakat számíthatja fel, amelyeket a kereskedelemügyi, a földművelésügyi és a belügyminiszter együttesen megállapít.

Hazánk gazdasági jövője.

Ifj. dr. báró Waldbott Frigyes sorai a szerkesztőséghez.

— jan. 29.

A multkoriban ismertettük és méltattuk azt az érdekes és becses cikket, mely báró Waldbott Frigyes, vármegyénk főúri világának egyik jeles tagja tollából „Hazánk gazdasági jövője” cím alatt a Pester Lloydban jelent meg. Erre a méltatásunkra vonatkozólag most a cikk szerzőjétől az alábbi levelet vettük:

Baden, 1916. január 24.

Igen tisztelt főszerkesztő ur!

Csak ma lettem figyelmessé a „Zemplén” folyó hó 19-iki számára, melyben a P. L. január 9-iki számában megjelent „Hazánk gazdasági jövője” című szerény kis tanulmányomat szíves bírálatára méltatta. — Engedje meg, hogy elsősorban egy formai, de mindamellett lényeges tévedésre hívjam fel b. figyelmét. Az ön bírálata a következő szavakkal kezdődik: „Ezzel a címmel báró Waldbott Frigyes tocsvai nagybirtokos, a Hegyalja egyik legnagyobb szőlőtulajdonosa a P. L.-ban figyelemreméltó, gondos és tudással kidolgozott tanulmányt közöl stb.” — mely szavakból az tűnik ki, hogy a szóbanforgó cikket édesapámnak tulaj-

donítja. Már pedig a cikknek én magam vagyok a szerzője; a „doktor”-i cím édesapámat nem illeti. Édesapám a jelzett cikktől teljesen távol áll, oly annyira, hogy annak tartalmáról csak megjelenése után szerzett tudomást. Ennek következtében a cikket érő mindennemű kritika kizárólag csak nekem szól.

Ami a dolog érdemi részét illeti, egyebet nem tehetek, mint hogy köszönetet mondjak a „Zemplén”-ben megjelent jóakaró, pártatlan kritikáért, melynek annál is inkább megörültem, mivel sorából látom, hogy közgazdasági meggyőződésünk teljesen divergál. Nem tartozom azok közé, akik nézetüket a nyilvánosság előtt kifejtik ugyan, de bírálatot tűrni nem akarnak. A rendkívüli horderejű közgazdasági problémák érdekében csak kíváncsún kell tartanom, hogy minél több önálló felfogás kerüljön a nagyközönség bírálata elé.

Cikkemre válaszképpen a kritikák egész sorozata érkezett hozzám, — elismerő és elítélő kritikák egyaránt, — tehát nincs módomban mindegyikre külön-külön választ adni; nem is tartom magam arra hivatottnak. De remélem, hogy a közel jövőben újból alkalmam fog nyílani arra, hogy ugyanazon a helyen a multkor megkezdett fejtegetéseimet továbbfejtszem, egyszerűsítve a különböző oldalról felhangzott ellenvetésekre.

Azon kéréssel, hogy jelen soraim részére a „Zemplén” legközelebbi számában helyet szorítani sziveskedjék, maradtam igen tisztelt főszerkesztő urnak továbbra is

őszinte tisztelője:

(Ifj.) dr. báró Waldbott Frigyes

Be kell vonulni az önként jelentkező alkalmatlanoknak.

A honvédelmi miniszter rendelete.

— jan. 29.

A honvédelmi miniszter nagyon fontos és közérdekű rendeletet adott ki, e rendelet azokra a besorozottakra vonatkozik, akik besoroztatásuk után más csapattesteknél új sorozásra jelentkeztek és ott alkalmatlanoknak találták őket. Az értesítés a következőképpen szól:

Tudomásvétel és mihez tartás végett értesitem, hogy a már nem állításköteles és az állításköteles korban levő hadkötelesek, akik a népfelkelő szemléken, illetőleg a pótszemléken népfelkelői fegyveres szolgálatra alkalmasnak osztályoztattak és ennek megtörténte után a véderőtörvény 19. szakaszának 4. pontja, 20. illetve 21. bekezdése szerint önként belépés után való sorozása alkalmával alkalmatlannak találtattak.

születési évfolyamukra nézve megállapított bevonulási időben, mint népfelkelésre kötelezettek bevonulni tartoznak.

Az ilyen egyéneknek a bevonulásra az önkéntes belépésre vonatkozó iratokat kiadják, arról azonban, hogy az illetők a soroztatásuk alkalmával alkalmatlannak találtattak, azon pót-

SZOLYVAI GYÓGYVIZ.

Természetes égvényes savanyuviz-forrás. Különleges szer gyomor baj és köszvény ellen. Kitűnő ízű, igen áldító ásványviz. Tejjel vegyítve a legjobb nyálkaoldó szer. Borral vegyítve a legjobb fröccs. Mindenütt kapható. Megrendelhető az uradalmi ásványvizek kezeléségénél Szolyván

testek, amelyek a felvételt engedélyezték, nem értesítendők.

Ha ezek még nem állításkötelesek, vagy még nem állításköteles korban álló hadkötelesek,

bevonulásuk alkalmával alkalmasnak találtnak, újból önkéntes besoroztatás alá vonatnak és okvetlenül besorozandók éspedig ahhoz a csapattesthez, amelytől a felvételi engedélyt kérték.

Amennyiben azonban az illető hadkötelesek a bevonulásukkor őrszolgálatra, illetőleg népfelkelői hadiszolgálatra fegyver nélkül alkalmasnak találtnak, az önkéntes belépésre vonatkozó engedélyük tárgytalanná válik és erről a pözttest, amely a kiadott felvételi engedélyekről állandó nyilvántartást vezetni tartozik, értesítendő.

Ezen rendelkezések nem vonatkoznak, a kik a véderőtörvény 19. §. 6. pontja értelmében 3 évi tényleges szolgálatra, illetőleg a háboru tartamára öhajtanak önként belépni és az önkéntes belépésük alkalmával alkalmasnak találtnak.

A VILÁGHÁBORU.

A sajtóiroda hiteles távirati jelentése.

Sikeres támadásunk Toporoutznál.

Budapest, jan. 28.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

Orosz hadszíntér.

A besszarábiai határon Toporoutznál ma reggel a tizedik középgaliciai gyalogezred osztagai megrohantak egy orosz előállást, azt kézi tusában elfoglalták, betemették az orosz árkokat és legénységük nagy részét foglyul ejtették. Egyébként semmi ujság.

Olasz hadszíntér.

A szokásos tüzérségi harcoktól és kisebb vállalkozásoktól eltekintve, a tegnapi nap események nélkül telt el.

Délkeleti hadszíntér.

Csapatunk most már Guszinye vidékét is megszállták. Itt sem akadtak sehol ellentálasra. A montenegrói hadsereg lefegyverzése befejezéséhez közeledik.

Höfer altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

Német sikerek a légi harcban.

Berlin, jan. 28.

A német nagy vezérkar jelenti:

Nyugati hadszíntér:

A nyugati arcvonalszakaszon a franciák kézigránát támadásait nagy veszteségeik mellett visszavertük. Egyik robbantási tölcserünk az ellenség kezén maradt. Január 26-iki zsákmányunk 4 gépfegyverrel és 2 hajtógéppel szaporodott. Az ellenség többször ágyuzta az arcvonalunk mögött fekvő helységeket, amelyre mi Reims bombázásával feleltünk.

Csapatunk a 285-ös magaslatnál Lachaldetől északkeletre harc után megszállottak egy az ellenség által robbantott tölcserét. Az ellenségnek Freiburg nyílt város ellen intézett éjjeli légi támadásról végleges jelentések még nem érkeztek.

Az angol alsóházban a légi harcok eredményéről adatokat hoztak nyilvánosságra, amelyre legjobban a következő összeállítással felelhetünk: Az általunk és az ellenség által repülőgépekben szenvedett veszteségekre vonatkozólag 1915. október 6-iki jelentésünk óta, tehát az 1915. október 1-je óta lefolyt időközben a nyugati hadszíntéren német repülőgépekben a veszteség a következő volt: Légi harcban elvesztett 7, a földről lelőttek 8, eltűnt 1, összes veszteség 16. Nyugati ellenségeink ebben az időben légi harcban 41, a földről történt lelövés folytán 11 és vonalainkon belül történt kényszerleszállás folytán 11, összesen 63 repülőgépet vesztek. Itt csak a kezünkbe került ellenséges repülőgépeknek egész bizonyosan megállapítható számáról van szó.

Keleti hadszíntér:

Widsy mindkét oldalán (Dünaburgtól délre) valamint a Stochod és Stryr közti szakaszon kisebb ütközetek voltak, amelyeknél foglyokat ejtettünk és hadianyagot zsákmányoltunk.

Balkáni hadszíntér:

Semmi ujság.

A legfőbb hadvezetőség.

Ne legyen korcsma a kárpáti falvakban.

— Az antialkoholisták mozgalma. —

— jan. 29.

Ezt a kérelmet, illetőleg előterjesztést intézte az országos alkohollenes liga vezetősége gróf Khuen Héderváry Károlyhoz, mint a kárpáti falvak felépítő bizottsága elnökéhez, szorgalmazván annak kieszközlését, hogy az újraépített községekbe korcsmanyt ne engedélyeztessék.

Nem először és nem egy ízben tett már az alkohollenes országos liga a korcsma kiküszöbölése érdekében hasonló irányu lépést és nem egy városi, vagy megyei törvényhatóság irt már fel az időközi kormányokhoz, a korcsma engedélyezésének megszüntetése, vagy legalább ezeknek az engedélyezéseknek korlátozása, a korcsma üzemének megrendszabályozása, a korcsmáknak városon és falukban ünnep és vasárnapokon nyitvatartása eltiltása iránt, de mind emellett az üdvös s abból folyó közállapotainknál fogva megkövetelt törekvés mellett felhozott és felhozható érvelések felett, diadalmaskodott az a bizonyos kincstári érdek, amelyből kiindulva, annak idején a kisebb haszonvételeknek a régi korcsmáltatási jogot illető része az állam által megváltatott, hogy a volt földes uraságtól kisajátított ez a korcsmáltatási jog azután, az államnak ebből származó jövedelmének nevelése céljából, a

mai korlátlan kiterjedésében gyakoroltassék, — nyomában a már érintett közérkölcstelenség, az alkohol fogyasztással járó testi és lelki romlottsággal s ebből származó betegségekből kiágazóan, a mind inkább szükségessé váló fogházak és kórházak létesítésének határt nem ismerő terjedésével és terjesztésével.

Az utóbbi törvényhozási alkotás-hoz költői lelkületű, elméletekben bővelkedő volt igazságügyi miniszterünknek Horváth Boldizsárnak, az előbbihez Tisza Kálmánnak, 15 éven át miniszterelnökünknek a neve fűződik, aki a korcsmáltatási jog megváltásával az államháztartás megromlott mérlegén s a vagyoni viszonyaiban megingott magyar birtokos osztályán kívánt segíteni.

Hogy e két államférfi közül melyiknek volt igazza és hogy a szóba hozott két törvényhozási alkotás minő káros következményekkel járt, annak mérlegelése ebbe a hírlapi felszólalásba nem vonható, azért elégnék tartjuk futólag emlékeztetni idezni, hogy a korlátozástól felszabadított uzsorászkodás, rövid 5 éven át, mint értékelnitette el az ingatlanok és miként juttatta kis és nagy birtokosok egész tömegének, a nemzetfenntartó osztály kezéből, az uzsorások markába, amit bizonyára elősegített a megfelelő pénzüntázetek hiánya is, de amely körülmény még inkább fokozza azt a gondatlanságot, mellyel 1868. évben az uzsorászkodás szabadsága inaurálta és hogy az állami korcsmáltatás sem hozta meg a hozzáfűzött eredményt.

Ha volt az uzsorára vonatkozó törvényhozási alkotásban a magyar nemzeti vagyont és közgazdaságot érintő közcsapás, épen úgy, vagy talán még súlyosabb mértékben van ilyen káros hatás és veszedelem az állami korcsmáltatásban is!

A korcsmáltatásnak az állam által való gyakorlása előtt, amint az ma még talán közismert dolog, egy-egy faluban, leginkább a faluk végén, vagy a község határában vezető országutak, mentén alig volt egynél több korcsma forgalmasabb helyeken legfeljebb három — s ebben az arányban volt kevesebb városokban is, amellet ezek a korcsma nem is annyira napi tivornyázásokra, mint inkább az utasok elszállásolására s ellátására szolgálók voltak, míg napjainkban az engedélyezett szesz kimérésekkel úgy vagyunk, hogy falukban, városokban sokszor minden harmadik, negyedik házban, minden utca sarkon, falukban és városokban a legforgalmasabb helyeken is, ott diszeleg legtöbbször ama kacér leányaival, amint a legények a kasszirónó nevet megmagyarosították, a sört, bort, égetett és mindenféle keverékű szeszt, vulgó pálinkát szolgáltató korcsma s végzi azelőtt nem tapasztalt romboló munkáját és növeli a közbotrányt, melyet a korcsma elhagyó kőtyagos emberek viselkedésükkel okoznak.

Akárhogy és akármint is áll különben a szóba hozott két törvényhozási alkotás és annak eredménye, az az egy bizonyos, hogy az állami korcsmáltatásnak gyakorolt módja már szinte türhetetlen állapotokat hozott létre erkölcsben, jogbiztonságban s a midőn már a háboru előtt sok ország törvényhozása a szesz árulást is eltiltotta, vagy rendkívüli módon korlátozta, amidőn ennek a nagy háborunak a tapasztalata is a pálinkafogyasztásnak el nem nézhető káros hatását mutatta ki, amidőn a művelt idegen előtt az állam által gyakorolt korcsmáltatásnak érintett módja s terjesztése bennünket szinte kulturálatlan állapotban levőnek mutat be s a midőn remélnünk lehet, hogy az alkohollenes országos ligának e sorok elején ismertetett lépése, habár egyelőre csak az újrafelépített kárpáti falvakat illetőleg sikerrel kecsgethet, elérkezett az ideje, hogy mindannyian, közönség, hatóság együttesen foglaljunk állást ismételt, amellet, hogy „ne legyen korcsma“.

Új rendelet a kukoricáról.

Most már csak a Hadi Termény társaságnak lehet eladni kukoricát.

— jan. 29.

A kormány a tengerikészletek forgalomba hozatalának újabb szabályozásáról rendeletet adott ki, amely a hivatalos lapban már megjelent. A rendelet szerint az 1916. évi január hó 23. napjától kezdve tengerit kizárólag csak a közszükségleti célokra való bevásárlással megbízott Hadi Termény Részvénytársaság, illetőleg a társaság részére annak bizományosai vásárolhatnak. A tengeri eladása iránt kötött azok a szerződések, amelyek a régebben kiadott földművelésügyi miniszteri rendelettel elrendelt bejelentésben eladotként feltüntetett készletekre vonatkoznak, hatályban maradnak. A bejelentés megtétele előtt eladott, de a bejelentésben eladotként fel nem tüntetett mennyiségekre vonatkozó adásvételi szerződések, valamint a bejelentés után kötött adásvételi szerződések amennyiben meg teljesítve nem lettek, hatályukat veszítik. Ez a rendelkezés nem érinti a Hadi Termény Részvénytársaság vagy bizományosai által közszükségleti célokra történt vásárlásokat.

Aki tengerit a jelen rendelet ellenére vásárol, árusít vagy a jelen rendelet ellenére egyébként forgalomba hoz, az, amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és két hónapig terjedhető elzárással és kétezer koronáig terjedhető pénzbírsággal büntetendő. Arra a készletre, amelynek tekintetében a kihágást elkövetették, a rendőri büntető eljárás során elkobzásnak van helye. Az elkobzott készletek értékének egy ötöde a feljelentőt illeti, többi része a felmerült költségeknek levonásával a rokkant katonák segélyalapja javára fordítandó. A Hadi Termény Részvénytársaság által közszükségleti célokra vásárolt tengerikészletekért az eladónak a készlet őrzéséért és gondozásáért meghatározott díj jár. A jelen rendelet a közszükségleti célokra történt igénybevételek (rekvizitációk) hatályát nem érinti.

A rendelet kihirdetésének napján lép életbe. Hatálya a Horvát-Szlavonországokra nem terjed ki.

HIREK.

Pál-fordulása, pogányok megtérésének bibliai emlékeztető napja volt e héten. Az őstamentum beszél legendát e napról, melynek virradata a jólélek szelid szeretetének érzeit hintette a megtérő pogány szivekre. Unnepeink ma nincsenek, vér festi be biborával pirosra a fehér ünnepeket. Az ünnepi hangulatokat eltemette a háboru, mely feneketlen sirokat vájt a béke szelid érzeit számára. Ami ünnepeink van, azt most síkereink adják. A fájdalmat, ami minden győzelem áldozatai felett kél szívünkben, enyhíti a remény, hogy azok minden küzdelem végső célja, a nagy béke megvalósulásához visznek közelebb. Az utolsó napokat az öröm színével festette be a hír, hogy a fekete hegyek népe megelégette a nekik hasznátalan harcokat és leteszi a fegyvert. Nikita párfordulása elhozta az első tavaszi hirt a nagy változás-

ról, mely kivezeti majd az embereket a vérözön mesgyéjéről. A kalendárium Pál-fordulása meghozta az újabb változást, hogy Nikita meggondolta a választást és újra az antant ölébe vetette magát.

Az első fordulat nem adhatott az örömből többet, mint amennyit a legnagyobb erők küzdelemében a legkisebb eldőlése okozhat. És a második változás meglepetése sem lehet nagyobb, mint amennyit a kétségbeesett kis montenegrói király kapkodása kelthet. A ernagorok népe nem akarja a harcot s az új praktikákkal Rómán át Lyonba csalogatott Nikita sem tehet most már többet, minthogy új fészekből nézi a küzdelmet, melynek tüzeből nem kaphat lángra többé antant-győzelem.

— Rendkívüli vármegyei közgyűlés. Szinyei Mersea István főispán vármegyénk törvényhatósági bizottságának tagjait február hó 14-én délután fél 12 órára rendkívüli közgyűlésre hívta egybe. A közgyűlés egyetlen tárgya az 1909. évi X. törvények szerinti alakítandó adófelszámolási bizottság választás alá eső tagjainak megválasztása.

— Ujhelyi honvédtiszt vaskeresztje. A király megengedte, hogy Szentgyörgyi Béla 10. honvéd gyalogezredbeli százados a német császár által neki adományozott vaskereszt II. osztályát elfogadja és viselje.

— Enver pasa üdvözlése. Törökország hadügyminisztere, a vitéz török hadsereg újjászervezője, Enver pasa, az izlám vallás törvényes elismerése alkalmából Khuen-Héderváry grófnak, mint a Vörös Félhold Támogatására Alakult magyar Országos Bizottság elnökéhez a következő táviratot intézte: „Hogy a magyar nemzet az izlám vallást elismerte, ez a mohamedán körökben méltó elismeréssel és hálával találkozott. Ez az elhatározás még jobban megerősíti a jóviszonyt a török és magyar nemzetek közt, melyeknek fajrokonsága adja meg a régi barátságuk jellegét. Az igazságos Isten adja meg nemzetünknek és szövetségeseinknek mielőbb a végleges győzelmet. Enver“.

— Egy ujhelyi pénzintézet jótékonyága. A Sátoraljujhelyi Takarékpénztár az idén is tekintélyes összeget juttat nyereségéből a jótékony és hazafias célokra. Így a kárpáti elpusztult falvak felépítésére 1000 koronát, az elesettek családtagjainak 600 koronát és az ujhelyi Vörös Kereszt Egyletnek 100 koronát vett fel költségvetésébe. Ennek az intézetnek nobilis áldozatkészsége követendő példa gyanánt szolgálhat az összes pénzintézeteknek.

— Felhívás. Miután a főispán ur ólméltósága kívánása, hogy a polgárorség zavartalanul működjék és továbbra is örökjék Sátoraljujhely élet- és vagyónbiztonsága felett, felkérem a parancsnokságom alatt működő polgárorség tagjait, hogy szolgálati kötelezettségüknek pontosan tegyenek eleget, mert az igazolatlan elmaradás szigorúan fog büntettetni. Bajusz József, parancsnok.

— Az ujhelyi kath. Növendő Egyesületből. A sátoraljujhelyi kath. Növendő Egyesület karácsony előtt a szegény gyermekek felruházására széleskörű akciót kezdeményezett, melynek eredményéről az egyesület vezetősége a következőkben számol be: A kath. Növendő Egyesület által a szegény gyermekek felruházására rendezett gyűjtés készpénzben 626 kor. 20 fillért eredményezett, azonkívül kb. 80 korona értékű ruhaszövet s több kész ruha s nagyszámu ajándéktárgy gyűlt össze, úgy hogy a Karolineumban rendezett karácsonyfa-ünnepély keretében 52 leány- és 26 fiúgyermek kaphatott meleg ruházatot és némi ajándékot. A gyűjtésben Kesselbauer Maximili-

liana int. főnöknő és az egyesület tagjai buzgólkodtak, míg a ruhák varrását az uri leányok Mária-kongregációja vállalta el. A gyűjtött összeg az egyes gyűjtőveken a következőképen oszlik meg: Ladomérszky Károlyné és Bratian Farkas Etel gyűjtőivén 105 kor. 66 fill., dr. Kantha Józsefné és Festetich Jázia grófnő gyűjtőivén 78 kor. 50 fill., Czöbel Gyuláné és Hornyay Karola gyűjtőivén 71 kor. 60 fill., Somogyi Jánosné gyűjtőivén 33 kor. 36 fill., Bényey Istvánné, Bonis Ilona és Hankus Irén gyűjtőivén 154 kor. 64 fill., közvetlenül a zárda főnöknőjéhez befolyt 182 kor. 44 fill., összesen 626 kor. 20 fill. A gyűjtőveken egyes tételeit, valamint a természetbeni adományokat az egyesület évi jelentésében fogjuk nyújtani. A gyűjtőknek és mindazoknak, kik adományaikkal és közreműködésükkel az egyesületet humánus célja elérésében támogatták, az egyesület elnökség ezután is hálás köszönetet mond.

— Belügyminiszteri rendelet a hadiárvról. Sándor János belügyminiszter üdvös rendeletet küldött meg a vármegye törvényhatóságához, amelyben azoknak a kiskorúaknak a védelméről intézkedik, akiknek árvaságuk hivatalosan megállapítva nincs, de családjuk úgy tudja, hogy atyáik hősi halált haltak.

A hivatalos kimutatások ugyanis kevesebb hadiárvtól tüntetnek fel, mint amennyi valóságban van, mert amilyen gyors a halál a harcmezőkön, oly lassu dolog természeténél fogva annak jogi megállapítása. Habár az édesapa halálának hivatalos megállapítása lehet csak alapja annak, hogy valaki hadiárvrának nyilváníttassék, hogy az árvaszék gyámat rendeljen és megkezdi a szükséges törvényes védelmi intézkedéseket. mégis fontos és hasznos kötelesség teljesítése vár az árvaszéknek azokkal a kiskorúakkal szemben, akiknél még hivatalosan megállapítva nincs ugyan, de valószínű, hogy atyáik hősi halált haltak. Evégből Sándor János belügyminiszter felhívja Zemplénvármegye törvényhatóságát, hogy utasítsa az árvaszéket és egyéb illetékes hatóságokat, hogy az ilyen kiskorúak érdekeit is az első hír vétele után azonnal melegen karolja fel és sorsukra addig is terjesszék ki gondoskodásukat és figyelmüket, amíg szabályszerű árvaszeki gondoskodásba kerülhetnek. Meghagyja azt is a belügyminiszter, hogy a vármegyei árvaszék keressék meg a községi előjáróságokat, illetőleg az árvaszék egyéb végrehajló közegait az ilyen árvaszékra jutott kiskorúaknak azonnali felkarolására és ezekről az árvaszékhez azonnal jelentést tegyenek. Továbbá felhívja a vármegyei árvaszék figyelmét a belügyminiszter arra is, hogy az állami és társadalmi gyermekvédelmi intézmények gondoskodását is terjessze ki a kiskorúakra.

— Sikosok a járdák. Az ujhelyi olvasók a legjobban tudják, hogy mennyire sikosok az ujhelyi járdák és kocsutak. A város egyes részein valóságos életveszedelem a közlekedés. Mintha csak tükör simára fagyott jégpályán haladnánk. A nappali olvadás északa megfagy és reggelente jégkéreg fedi a járdákat. Az emberek lépten-nyomon bukdaécsolnak, elesnek, elesznak és hanyat vágódnak. A homokozásnak sehol semmi nyoma, holott a hatóságoknak ellenőrizni kellene, hogy mindenki hintsen fűrészpórt vagy homokot háza elé. Többen panasszal járultak szerkesztőségünkhöz, hogy tegyük szóvá ezt a helyzetet, mert a balesetek száma napról-napra szaporodik. Az ujhelyi járdák oly sikosok, hogy nincs az a sikamlós ut, melyen olyan könnyen ellehetne vágódni, mint ezeken a járdákon. Olykor csak topogva lehet lépegetni, vigyázva, előre megfontolva

szabad csak egy-egy lépést tenni, mert ha nem vigyázunk lépésünkre, eleszunk és véres fejjel vagy törött tagokkal kerülhetünk el a földön. — Öreg emberek vágódnak el az utcákon, béna katonák bukna fel, gyerekek esnek hasra. Így van ez a Fő-utcán éppen úgy, mint például a Kazinczy-utcán, esetleg a Kossuth vagy Molnár István-utcán, szóval az egész városban. A hatóságok még azzal se törődnek, hogy a vásott, rakoncátlan, gaminoskodó utcagyerekek a járdákon ugynevezett sinkókat csuszna ki és a siető emberek egymásután bukna fel. Egy esetleges nagyobb szerencsétlenség megelőzése céljából, de a nyugodt közlekedés érdekében radikálisan intézkedjék a hatóság, hogy a járdákat homokozzák, mert jégpályákon közlekedni még se lehet, se kellemesen, se nyugodtan.

— A szabadságot katonák vasuti költségei. Eddig úgy volt szokásban, hogy a pár napra szabadságot legénységnek az utazást is beleszámították a szabadságba s a szabadságotnak a haretéről haza és onnan vissza sajátjából kellett fedeznie az utazási költségeket. Sokan e miatt nem is merték igénybe venni a szabadságot. Mostantól azonban megváltozik ez a helyzet, mert a haretér mögött levő országrészbe utazók és onnan visszatérő katonák utazási költségeit ezután a hadvezetőség viseli. E célból a szabadságot elengedélyeket hitelezési záradékkal látják el és ezzel a katonák ingyen utazhatnak haza is vissza is. A vasuti költségeket a hadügyminiszteriummal számolják el a pénztárak.

— Ujbor vásárlás a hadsereg részére. A földművelésügyi miniszterium a hadsereg részére eddig csak ó-bort vásárolt, de a hadügyminiszterrel újabban folytatott tárgyalások eredményeképpen a földművelésügyi miniszterium legközelebb megkezdi az ideai borok vásárlását is, még pedig közvetlenül a termelőktől. Az erre vonatkozó részletes feltételeket legközelebb fogja a miniszterium nyilvánosságra hozni. Amely szőlősgazdának tehát még van eladatlan bora, annak módja lesz azt a hadsereg részére való megvétel végett felajánlani. A borok bevásárlására, összegyűjtésére és kezelésére a miniszterium azokon a vidékeken, ahol állami közpincék léteznek, ezeket is igénybe fogja venni.

— Régi joneü temetkezési intézetek a gyással sújtott közönség, valamint a saját jogosult erkölcsi és anyagi értékeik védelmére, Budapesten VIII., Üllői-ut 14. I. em. 1. alatt egy központot létesítettek, melynek feladata bárhol, tehát a külföldön is elhunyt hőseink hazaszállításának ügyét egységesen intézi. E központ szoros kapcsolatba lépett a szövetséges államok hasonló szervezeteivel a nemzetközi megbízások eredményes lebonyolítása érdekében.

— Életben marad a hadiadó. A hivatalos lap közli azt a körrendeletet, mely szerint a hadiadó ez évben is életben marad. A rendelet felsorolja azokat is, melyek a hadsegélyezés céljaira a jövedelemadónak ideiglenes és részleges életbeléptetéséről rendelkeznek, valamint ezekre vonatkozólag az 1915. évi XV. t.-c. 3. §-ában foglalt kiegészítő határozmányokat, amelyek 1916. évre is hatályban maradnak. A rendelet szerint mindazok, akiknek összjövedelme a huszezer koronát eléte vagy meghaladta, kötelesek adóvallomásukat az illetékes pénzügyi hatósághoz márc. 15-ig beszolgáltatni.

— Tovább szolgálnak az 50 évesek. A hadügyminiszter rendeletet bo-

csátott ki, melyben — tekintettel arra, hogy sokféle vélemény van elterjedve erre vonatkozólag — kimondja, hogy azon népfelkelőre, ki a maximális korhatárt, az 50 évet elérte, a maximális korhatárnak ez az elérése a népfelkelői kötelezettséget abban az esetben nem szünteti meg, ha a népfelkelői felhívás előbb megtörtént.

— Eladó lámpák. Egy ebédli petróleumlámpa, egy 4 égővel ellátott villanylámpa, továbbá egy bőrgarnitúra, uri szobabutor, 2 ágy éjjeli szekrényekkel s 6 ebédli szék s egyéb jókarban lévő butor eladó. — Cim a kiadóhivatalban.

IPAR ÉS KERESKEDELEM.

Közgyűlési naptár.

A Központi Takarékpénztár Részvénytársaság: Jan. 30-án d. u. 3 óra.

A Hitelbank Részvénytársaság: Febr. 2-án d. e. 10 óra.

Gálszécsi Takaréék és Hitelpenztár: Febr. 8-án d. e. 10 óra.

A Bodrogközi Takarékpénztár: Febr. 15-én d. e. 10 óra.

A Bodrogközi Gazdák Takarékpénztára: Febr. 15-én d. u. 2 óra.

A Sátoraljujhelyi Polgári Takarékpénztár és Hitelegylet: Febr. 20-án d. u. 3 óra.

A Tokaj-Hegyaljai Takarékpénztár Részvénytársaság: Febr. 20-án d. e. 10 óra.

Főszerkesztő és lapulajdonos: **Ehler Gyula**
Felelős szerkesztő: **Teloky Sándor.**

HIRDETÉSEK.

Faragott divatos butor

két ágy, két siffon, két éjjeli szekrény, egy nyugvó pamlag, varrógép, ruhanemű stb. elköltözködés miatt jutányos áron eladó. Értekezni lehet Sátoraljujhelyben, Tompa-utca 21. szám alatt.

Orvosok

ajánlása szerint legjobb köhögés elleni szer a

**Kaiser-féle
mell-karamellákat**

használják a „3 Fenyő“-vel.
Millió ember használja

Köhögés

rekedtség, elnyálgásos és hurut, köszvény és számköhögés, valamint övszer meghülés ellen, ennélfogva szívesen látott gyógyszer minden harcosnak.

6100 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány orvosok és privát egyénektől tanúsítja a biztos eredményt.

Egy csomag ára 20 és 40 f.
Egy doboz 60 fillér.

Kapható: Kardos Zsigmond, Ehler Gyula, Kádár Gyula és Kincsesy Péter gyógyszer-tárakban s Hrabeczy Kálmán drogériájában, Sátoraljujhelyben, — Kronovits Miksa gyógyszer-tárban Nagymihály, Fábán Arnold gyógyszer-tárban Homonna, Hazay Géza gyógyszer-tárban Töketerében.

MEGHIVÓ.

A
Sátoraljaujhelyi Polgári Takarékpénztár és Hitelegylet

t. ez. részvényesei tisztelettel meghívtnak

1916. évi február hó 20-án délután 3 órakor

az intézet saját helyiségében tartandó

XLIII. évi

rendes közgyűlésre.

Tárgyalási sorrend:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két tag választása.
2. Az igazgatóság évi jelentése.
3. A felügyelő-bizottság évi jelentése.
4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása feletti határozat.
5. Az 1915. évi mérleg és osztalék feletti határozat.
6. Esetleges indítványok.

Az igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentés, valamint az évi zárszámadás nyolcz nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségében megtekintés végett kifüggesztetik.

Kelt Sátoraljaujhely, 1916. évi január hó 15-én tartott igazgatósági üléséből.

Az igazgatóság.

A részvényesek figyelmeztetnek az alapszabályok következő szakaszára:

43. §. A közgyűlésen részt venni óhajtó részvényesek tartoznak részvényeiket a szelvényekkel együtt legkésőbb a közgyűlés megkezdése előtt az intézet igazgatóságánál letéteményezni

MEGHIVÓ.

A Tokaj-Hegyaljai Takarékpénztár

Részvénytársaság

XLIX. (49.) évi

rendes közgyűlését

folyó évi február hó 20-án délelőtt 10 órakor

Tokajban, az intézet saját helyiségében tartja meg, melyre az intézet részvényesei tisztelettel meghívtnak. *)

A közgyűlés tárgyai:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes megválasztása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése a lefolyt üzletév eredményéről.
3. A tiszta nyereség felosztása és a felmentvény megadása.
4. Az osztalék kiadási napjának megállapítása.
5. Igazgatósági elnök választása.
6. Az igazgatóság hat tagjának választása.
7. A felügyelő-bizottság három rendes és két pót-tagjának választása.
8. Indítványok.

Kelt Tokajban, 1916. január hó 21.

Az igazgatóság.

*) A közgyűlésen csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát személyesen vagy meghatalmazott által, ki a közgyűlést megelőzőleg három hónappal a részvénykönyvbe bevezettetett és kinek részvénye szelvényekkel együtt, a közgyűlést megelőző órákban az e végre kirendelt bizottság kezéhez letéttetett.

Nemzetközi

Halottszállítási Iroda

Temetkezési Intézetek Egyesülete

BUDAPESTI IRODA VIII., Üllői-ut 14. sz.

I. emelet 1. ajtó.

Telefon: 32-12.

Gyászszal sujtott családoknak készséggel áll rendelkezésre. Elestett hősöket gyorsan, kis költséggel hazaszállít. Európa minden jelentékenyebb városában levő tagjaink ismerik a vidéket, a vidék nyelvét, ahol a sir felkeresendő és a hatóságokat, akik az engedélyt adják az átszállításhoz. A megbízás díja egy nagy bankba fizetendő.

Bérbe adó

esetleg eladó

Márkon 287 magyar hold kiterjedésű ingatlan, melyből 30 hold kaszáló, a többi szántó — jutányosan.

Bővebb felvilágosítást nyújt dr. Karos Adolf, Nagykapos (Ung megye.)

Hirdetmény.

Alulírott sárospataki pénzügyintézetek alapszabályaik 29., 74. és 75. szakaszai értelmében közhírré teszik, hogy t. ügyfeleik által náluk eddig 4⁰0, azaz négy százalékon felüli kamatozással elhelyezett betétek kamatlábát 1916. évi január hó 1-től kezdődőleg, további intézkedésig 1¹/₂⁰0, azaz egy fél százalékkal leszallították.

Sárospatak, 1916. évi január hó 25-én.

Sárospataki Takarékpénztár

Részvénytársaság.

Sárospataki Hitelbank

Részvénytársaság.

Közgazdasági Bank

Részvénytársaság.

Kiadó lakás. — Eladó ház.

Kazinczy-utczai 64. számú házamban egy emeleti, négy szobából és az összes szükségelt mellékhelyiségekből álló lakás május hó 1-től jutányosan kiadó.

Ezen házamban eladó. Az épület ára a kerttel együtt, amely teleknek is megfelelő, 75,000 korona. Évi tiszta jövedelme 4200 korona. — Kedvező fizetési feltételek.

Aki házambra vevőt hoz, 1000 koronát kap.

Bővebb felvilágosítással szolgál:

Csapó Lajos.

Nagyvárad, Lukács György-utca 22. szám.

Kereskedők figyelmébe!

Jegyzék papir

fehér nyomópapirból lekerült stráf-papírok 10-15 cm. nagyságban, 1000 darab 50 fillérért kapható

a „Zemplén” könyvnyomdájában.